

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Diumenge 16 de Janer de 1898

Núm. 3.451

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes	Ptas. 3'50
En provincias trimestre	10'00
Extranjer y Ultramar	12'00
Anuncis, a preus convencionals.	

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

MALALTÍAS DELS ULLS

L' oculista de Tarragona **D. J. MIRÓ** accedint gustós á las peticions de sos numerosos lients, estableix en Reus una consulta tots los dilluns y divendres de 2 a 5 de la tarde. Consulta: Arrabal Santa Anna, número 1, pis primer, cantonada al carrer Monterols.
Los demás dias en son gabinet de TARRAGONA, de 10 á 12 del matí y de 3 á 5 de la tarde.

ACADEMIA DE TALL

per a Senyoras y Senyoretas

baix la advocació de Nostra Senyora del Carme

DIRIGIDA PER LAS

SRTAS. ANDREU Germanas

Carrer de la Mar, 30-2.-Reus.

Las Directoras d' aquesta Academia tenen lo gust de participar á las familias que desde '12 de Janer del corrent any, queda de nou obert lo curs de TALL, CONFECIÓ y MONTURA de tota classe de prendas de vestir, tant en roba blanca com de color, ab l' esmero y pulcritud que teuen acreditats.
Ensenyansa perfecta y rápida y al alcans de las inteligencias mes limitadas, gracias á lo senzillés de nostre sistema.

Tos

Desapareix rápidamente usant lo

Tos

XEROP SERRA

No conté opi ni morfina, per lo que pot administrarse als noys sens cap perill. Vegis lo prospecte.

Tos

FARMACIA SERRA.

Oberta tota la nit.

Tos

CREMA LÁCTEA ROMEU

Reproductora de la llet

aprobada per la M. Htre. Academia Médich Farmacéutica de Barcelona.

Eficassment recomenada pera augmentar la llet á las Mares de familia, en cuants casos s' hagi retirat per disgust, fluixetat, etc. Ab son ús, tota mare pot criar á sos fills durant lo temps de la lactancia.

Dipòsit: Farmacia de A. SERRA, Arrabal de Sta. Anna, 80

REUS

SE TROBAN EN VENTA

1.ª Una casa situada en aquesta ciutat carrer Santa Anna número nou, composta de baixos ab tenda, entressuelo y tres pisos, per preu de 16.700 ptas.
2.ª Altre casa lindant ab la anterior, situada en aquesta ciutat en lo mateix carrer de Santa Anna, cantonada á la de Martí Napolità, (s) del Canís, en

lo qual te 'l número hñ, de baixos, entressuelo y dos pisos, per preu de 18.400 ptas.
3.ª Altre casa, situada en aquesta ciutat, carrer Martí Napolità, (s) del Canís, número tres, que s' compon de planta baixa en abont existeix una «almacena» ó premsa d' oli, y dos pisos de moderna construcció, per preu de 14.600 ptas.
Pera més detalls, D.ª Raimunda Cavallé, esposa de D. Joseph Montseny ó son Procurador D. Pau Borràs.

Lo Cirurjiá Dentista
DOCTOR JORDAN
participa á sos numerosos clients y al públich en general haver trasladat son "Gabinet Odontológico" á la mateixa Plassa de Prim, 2, principal, al costat del Gran Cafe de Paris (casa Suqué).
Consulta gratis pera ls pobres que acreditin serho.

Estreno de «Els primers freds»
CARTA PARTICULAR
Barcelona, 14 de Janer de 1898.

us demano excuses per no haver-vos escrit més aviat. Molts desitjos en tenia, però una indisposició m' ha obligat a retrassar-ho fins avui. Febre tenia realment d' explicar-me, comunicant vos lo que n la nit del dia de cap d' any vaig experimentar en el «Casino Andresense», a l' assistir a la representació que va donar l' agrupació dramática «L' Artística» de «Els primers freds» de l' Ignasi Iglesias.

Haig de confessar-vos que aqueixa nit de Sant Andreu ha sigut una de les poques que de veres hi gosat arí catalá, sense notes discordants que vinguessin a dester la continuïtat i virginitat emotives que, espectant «Els primers freds», ocupaven la meva anime. Fins la meva conferencia sobre «El Teatre Modern á Catalunya», al esser tan admirablement llegida per un amic tan bondadós com en Guanyabens, va agradr-me allavors. Considerant-lo am serenitat, el meu treball no té cap importancia: perxó no vull fer-vos-en extracte.

Integralment, «Els primers freds» tenen més transcendencia moral i valua estética que l' «Fructidor». Tal vegada aquet es ressent d' uns mica d' artifici; en cambi, «Els primers freds», d' una forma interna profunda i d' una exposició senzilla, continuentment respiren espontaneïtat i escalfor humana: exhalen una poesia més intensa i madura, revelen una idealitat més enlairada i comosa; comprenen un esperitualisme ardent i viu; i, am més plenitud de pensament, presenten clarament idees socials i filosófiques, i exhibeixen un simbolisme natural i suggestiu, que no és deliquescent ni enrevessat, sino que forma part sintética de la acció del drama i fa que ls personatges d' aquest visquin encarnant les idees que d' ell brolien.

En el primer acte, bon punt el teló s' aixeca, ens adoném dels mossos d' una masia, endiumenjats, que s' llesquen i es torren pá. Es la matinada d' un diumenge, abans de que llustreji. Els mossos de primer enraonen de coses que, si en apariencia son *accessories*, a l' autor li han servit, empero, per descriure d' una manera fidelíssima l' medi que volta a la seva gent. De la llur conversa sen dedueix, al cap d' una estona, que junt amb ells habita a la casa una porquerola, noia encara, a qui l' amo, per haver ella tingut una criatura de la que s' ignora l' pare, va despatxar a la vigilia, donant-li ordre de que, tantost el sol eixís, s' en anés de la masia. Cap d' aquestos mossos, que son tres, seb

explicar-se, davant de la reserva de la noia, qui pot ser el cansant de la deshonra seva. «Qui creieu que puga ser?—Qui volen que siga: un quensevol». Pero els barrinen una estona, i barrinant un d'ells arriba a suposar: Y... si fos el fill de l'amo?—Qui, en Lari? Fugiu, home; voleu que ella s'ho hagués callat. Y queden sobriats, aplanats per la revelacio de l'acudit; i, acaben, amb un silenci, per trobar la cosa inaudita, inadmissible, tanta es la seva enormitat; pero la paraula, comprometedora i dramatisadora, ja està llençada; ella es obra del presentiment que s'ha espederat, a despit de la raó, dels tres, i, obsedant, de l'anima del públic.

Assistim a una benehidora Anunciació quan, hermosament per lo ignoscenta i desheretada, compareix, en aquell instant, la porquerola, l'anomenada Sió. Es deliciosa, es inefable, es humana ideal i eterna, aquesta xicota. Se us presenta joiosa, franca, amb l'anima oberta, plena de lliure i angelica bondat, amb un ingenu tantmea prenyat de gran sentit psiquic: com demostrant una inconscient pero ferma seguranga en l'esperit de sí mateixa. Y enraona efussivament, xafardejant amb els mossos; i expressa que està molt contenta del seu fill, el tresor d'ella més gran a la terra; diu que sen anirà d'allí com li ha manat l'amo, aixís que surti'l sol (sense ressentiment, sense rancunia deixa traslluir les paraules), i ben alegre que amb el seu filllet s'en anirà; i treballarà no més que per ell sol (així ho diu amb una emoció tan expansiva i amb un sentiment tan idilic i eternit de la maternitat, que de debó roba'l cor del que l'escolta). Pero de cop de les passades vol declarar qui és que l'ha perdut: no ho sab. Després indica que, quan sen vagi, anirà caminant, caminant, avall sempre... Mes «No vagis a Ciutat», diu, ràpidament, un dels mossos, de qui no'm recorda'l nom. Y li enraona, vagament pero amb vehemencia, de perills malvestats i perdicó i d'una pila de coses eegerrifoses, que an ell li desperten el sentiment d'una pietat profunda que, no podent contenir-se dintre del cor, explaia impetuosaament per fora. «Em vols a mí? No vui que t'perdis, no vui que sigas desgraciada. Vulga-m—diu ell poc més ó menys. ¡Quín moviment més generós de redempció, per la franca impulsivitat! Pero els mossos, creient endevidar, interposen la següent exclamació: Ah! eis... tú el...?—No, contesta l'altre innignat—que la Sió ho digui.—Ell no és pas, no.—Saccejada i commoguda a l'interior de l'anima, la porquerola plora; «Perqué'm tenies de dir totes aquestes coses? Au! no n'heu de fer res, de mí: enidés de la vostra feina».

Entra l'amo en aquell moment, i un cop s'adona dels seus mossos, els renya perque, en lloc d'anar a missa, están allí tafardejant. Dos d'ells agafen la porta, i l'altre, el que s'ha ofert a la Sió, romanceja per no abandonar an aquesta. Segons ens diuen l'anar a missa no li sol venir de grat; en aquell mosso no obstant, ell sense sapiguer-ho, professa la religió del cor que,

iniciada en una ánima bondadosa, es manifesta amb un culte lliure a la pietat i estableix comunicació efectiva am totes las criaturas. La religió purament filosófica del deber queda destruida per la profunda religió del cor.

—A missa!... a missa?—diu ronsejant. Pero davant de l'ordre terminant de l'amo, no li queda an ell altre recurs que seguir, cap a missa, el camí dels altres. La Sió i l'amo restan sols. Aquet expressa an ella'l sentiment que li causa'l tenir de treure-la; pero una cosa tan honrada, l'escándol que la seva ulterior estada promouria acceptant el prejudici del dir de la gent), la vergonya d'ell, el record dels avis, etc, no li permeten allotjar-los per mes temps, an el seu fill i an ella: i no pots-er, no, aixís que surti'l sol, t'endús el farcell de roba, agafas'l teu fill, l'abrigues bé—Oh, si que l'abrigaré—! acamparte-la per aquets mons de Deu. Mes avall diu: Hi fet lo que tenia de fer. (Perdoneume, Vidal, que m'entretinguí tan en adjectivar i considerar; pots-er ho fa que no estic prou reconcentrat i el que tinga pretencions de suggerir. No us reproduexo pas el dialoc amb exactitut: unicament poso lo que a correcció m sembla recordar, traduint, en cara que sia vagament, l'impressió rebuda a l'estrecho). La Sió sen va cap adins; l'amo queda sol, rumiant. Compareix, al cap d'una estona, la muller, i abiat, seguint un generós impuls del cor, comensa a intercedir per la Sió i pel seu filllet, am paraulas d'una tendresa commoguda. L'home replica invocant la moral seva, aquella que es feta de prejudicis i que no combrega am cap anima que naturalment siga bona i lliure. L'home segueix inflexible, incorruptible; l'ha trobada xafardejant amb els mossos, ell a la Sió. Y refusa rodonament, després sen van.

Torna a entrar la Sió, portant la criatura al bras. Tot son festes, tot son carícies; tot es joia profunda del cor. Després se sent que criden, «Sió, Sió!» es en Lari, ve a implorar la que no'l deixi, que no sen vagi: ell l'estima am tota l'anima, i també estima am desfici al seu filllet. Si elle no'l vol, ho xerrará tot an el pare. En fi, aquí s desenrotlla la gran escena d'estimació, la de l'obra; la mes hermosa: aquí s transparenta l'angelica bondat de la Sió, lo idilicament humà den Lari, i l'ignoscencia divina, però fatal, de tots dos. Es un quadro que no sé, que no puc reproduir, per lo inefable—Ella després li diu: vesten, vesten, que si t'atrana'l pare t'pegaria. Senten que algú ve: en Lari s'en va: l'esperverament infantil que d'ell en aquella hora s'apodera, l'empeny a fer-ho. Entren el pare i la mare; se sosté una acalorada discussió, en la que brugidosament els sentiments combaten, i en la qual, a l'últim, la forsa d'un imperiós raonament brutal triomfa. Després d'haver minvat l'oratje, la Sió, pren comiat, mostrant-sel-hi sincerament angelicalment agraida, i aixís que ja va per anar-sen, entra en Lari d'una revolada, i diu, en el crític instant: Sió, Sió, dem el meu fill—Mentider, mentider, que no ho es de teu. Am tot

lo que té d'home en aquell moment, ell s'evidencia. Xerraire, li diu ella. Foragitat i ple de furor, el pare anatematiza'l fill i el tren de la llar. Transportat per l'indignació, en Lari, plantant-li cara, diu: Vos llenseu al vostre fill, doncs jo no vui llensar an el nen. Aném, Sió Aquest final d'acte es altament dramático. En Lari i la Sió ja sen han anat: el fill, a mes de l'enamorament, are'ls corlliga per sempre. Ja comencen a sentir els primers focs, seriosos, de la seva vida: els hi esbarronen la pell; els hi succejen la seva sanc jove.

JOAN PEREZ JORBA.

(Acabard.)

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 15 de Jener de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with 7 columns: HORAS d'observació, BARÓMETRE aneroides, GRAU d'humiditat, PLUJA en 24 horas, AYgua evap. en 24 h., ESTAT del cel, OBSER. particular. Data for 9m and 3t.

Table with 6 columns: HORAS d'observació, TEMPERATURAS (Maxima, Minim, Term. tipo), VENTS (direcció), NUVOLS (classe, can). Data for 9m and 3t.

En lo número de nostre apreciat colega local La Autonomia d'ans d'ahir, hi llegirem un article de col·laboració particular en lo cual se combaten las ideas regionalistas y autonómicas, quedantnos extranyats de que tal treball fos acullit per una publicació que ostenta'l hermos nom d'autonomia.

En un de nostres proxims números combatirém rasonadament dit article, ja que aquestos dias ens ha faltat espay pera ferho, a causa de no interrompre los treballs que venim publicant.

Ahir en lo Saló de Cent tingué lloch la anunciada reunió pera tractar de cercar los medis ab que s pot auxiliar als soldats que retornan ferits ó malalts de las guerras.

Oberta per lo President, lo M. I. Sr. Alcalde, y exposat lo motiu de la convocatoria, tots los presents simpatisaren ab la idea, y després de fer ús de la paraula alguns dels reunits pera consignar las sevas opinions s'acordá lo nombrar una Comissió composta del Sr. Alcalde, D. Eugeni Mata, D. Genaro Bartoli, don Juliá Nogués, D. Joseph Domenech y D. Jaume Constantí en las celitats que cada hù d'ells ostenta, pera que estudiessin lo portar la idea a la práctica.

Dels bons desitjs que animan als individuos que la forman la Comissió n'es d'esperar bons y prompts froys.

Aplech de treballs regionalistas

DISCURS

Legit per D. Joan Permanyer y Ayats, president del Ateneu Barcelonés, en la sessió inaugural dels treballs d'aquest any.

Lo cap del Estat, sia monarquia ó república, que en aquest punt, sempre accidental per referirse a la forma, no ha de mostrar lo Regionalisme preferencias; y si repúblicas hi ha que aplegan y donant cohesió a regions autónomas, hi ha també monarquias que n'agrupan, y tradicions monárquicas te lo sistema en nostra terra que donan llum y fies l'element històric podém aportar-hi; lo cap del Estat que ab tots los atributs de la Soberania ho es en lo tot y en cada una de las parts, representa la unitat, y de competencia del poder central ha de esser tot quant a ell se refereix, sens perjudici de la acció que lo correspon, en forsa d'aquells mateixos atributs, en lo govern intern de las regions.

Del poder central es també tot lo que afecti ls interesos comuns de las regions, ja en estat d'armonia, ja en los conflictes que entre ellas pugui haver-hi.

Y el poder central correspon tot lo que al exterior trascendeix, perque en lo concert de las Nacions civilizadas, cada Estat en sas relacions ab los altres sols la unitat dea y pot presentar-hi.

Aixís sent privatives del Poder central tan en pau com en guerra las relacions internacionals, é son exclusiu carrech denhen quedar los consulats, legacions y embaixadas; intervenció directa ha de tenir además

en certas obras y serveys públics, si he que sols en lo que aquellas relacions los atecti; a n'ell li correspon la fixació dels aranzels, tractats de comers y serveys de Aduanas, armas poderosas de combat de que s serveixen las Nacions en las empenyadas lluytas del treball, ó millor dit en la gran lluyta per la subsistencia: baix son amparo y salvaguardia han de quedar las obras de defensa de la Nació, aquestas cosas que is romans anomenaren santas y que, segons sas teorías jurídicas, avuy encara respectadas, quedan fora del comers del homes; y directament subjecte deu estarli l'exércit de mar y terra, sens perjudici dels drets de las regions en lo que s refereix a la forma y modo de reclutarlo.

Pero en tot lo demés, la autonomia deu esser verdadera y las regions han de ser árbitras y senyoras de sos actes.

L'ordre públic en totes sas manifestacions, las obras públicas de tota clase, ls serveys retribuïts que avuy presta l'Estat, la ensenyausa en sos diversos y variats graus, los tributs directes ó indirectes, tant los que menester sian pera sos presupostos com los que s necessitan pera contribuir a ls gastos del Estat, las quintes; tot, ha de quedar al carrech del Poder regional, cualsevol que avuy sia la impressió, que per forsa del hábit, que constitueix també en nosaltres una segona naturalesa, nos fassi la perspectiva del cambi.

Y de tot aixó, senyors, quinas serán las ventatjas? A tots nos son perfectament coneguidas. Lo mateix als que fa anys se ns considera apóstols del sistema que als que l'han impugnat fins are; perque aquestos lo combatian, no perque l'consideressin perjudicial, sino perque per la forsa del hábit a que acabo de referirme,

y encara més per rahó de la resistencia que temían havia d'oposarshi, lo creyan irrealisable.

En l'ordre polític, cualsevol qua sia la influencia y desviacions que per de prompte pogan imprimirhi las prácticas y vicis inveterats que, com llegat funest hi deixarà al morir l'actual sistema, portará la pau y sossego; perque las lluytas per lo poder a las que esgrimit las mes reprobables armas se sacrifican ayuy ls interesos més sagrats y respectables, perderán sa importancia. Es impossible extirpar d'arrel y soca las ambicions, perque la set de mando, l'atany de domini dels uns sobre ls altres y fins las excitacions de la vanitat, que no per ser puerils deixan de ser danyosas moltes vegadas, son vicis inherents a la naturalesa humana. Pero las grans ambicions, las ambicions sens limit ni mesura d'aquests homes que s diuen grans estadistas perque tenen una soberbia desenfrenada, tindrian menos camp per corre, y, moventse en una més petita escala, no sols deurán sacrificar menos interesos y trepitjar menos drets pera saciarse, sino que per falta d'estímul farán lloch als que, dotats de qualitats menos enlluernadoras pero més sólidas, aplicarán ab major coneixement de la cosa pública y per lo tant, ab millors froys, sa activitat al servey del Estat.

Aquels altres homes polítichs que, com a fulla de mérits presentan sens rubor y fins ab orgull la vagancia y las aventuras, en lo fondo sempre execrables de sa vida de bohemis, deurán fer lloch en la administració als homes de verdader mérit, aquilatat en una llarga vida d'assíduo treball y adquirit en los estudis ténichs.

Y poch a poch, si de moment la confiança que inspiri'l nou régimen, no tren ja del retraïment als que

Los representants en aquesta ciutat de la Companyia francesa de segurs contra incendis *L' Union*, Srs. Bages Morgeuats germans, han tingut la galanteria d' obsequiar-nos ab un dels Almanachs que aquella acreditada casa estrangera ha regalat á llurs associats. Agrahim l' atenció.

Lo festiu escriptor En Salvador Bonavía, amo de la llibreria «La Regional» de Barcelona, ha tingut la galanteria d' enviarnos un exemplar del llibre «Foch y fum» del que n' es autor lo conegut poeta A. Ferrer y Ferrer (*Japet de l' orga*) á la que prescedeix un prólech de nostre apreciat company en la premsa En Manel Marinell-lo (*A. Llimoner*).

Lo preu del exemplar val 4 rals. Enviém las gracias al Sr. Bonavía y en un altre número prometém parlar ab més extensió del nou llibre.

En la nit d' avuy se posará en escena en la societat «Juventud Reusense» la comedia en dos actes titulada «A la lluna de Valencia» y la pessa «A pel y á repel», acabant la festa ab un ball.

Diuen los telégramas de Madrid. «Según noticias particulares de la Habana la causa del conflicto es debida al siguiente suelto del *Reconcentrado*:

«Fuga de granujas.—Ha salido para España el capitán Sanchez, ejecutor de las órdenes de Mazari. El ha perdido su esposa en la Isla, pero ha dejado sin hijos á muchas madres cubanas.»

Los periodistas cubanos s' han cregut que ab l' autonomia tenian llibertat de dirho tot. Certas cosas s' aguardan per quan tingan la independencia, que no trigarán á tenir gracias als desacerts d' Espanya.

Lo Director del Colegi de Reus, nostre amic don Ramón Pons, en un atent B. L. M. nos participa haver trasladat lo mateix, al carrer Creu Vermella (a) Vent, 2, cantonada al Arrabal baix de Jesús.

En la societat «El Alba» tindrà lloch aquesta nit lo preciós cuadro titulat «La Capilla de Lanuza» y la comedia en un acte «Cura de Cristiá», finalisant ab un lluhit ball.

De *La Publicidad*: «Semblant situació feya esperar dias falaguers pera la autonomia y pera la pau. Pero 'ls últims conflictes d' ordre públich ocorreguts á la Habana, venen á interrompre la satisfacció que tots los partidaris de la autonomia experimentavam.»

Al últim, tothom haurá sigut partidari de la autonomia, fins *La Publicidad*, l' estiracordetas del general Weyler.

No n' te prou la premsa de Catalunya de encomanarse l' castellá de la de Madrid, que fins se li encomana la barra. Quanta bruticia!

A petició de varis aficionats, desde avuy, totes las tardes dels dias festius, tornerán á celebrarse balls en lo Saló del primer pis de «Casa Dimas», los quals serán amenisats per la aplaudida banda-orquesta «Los Ganx-its».

Din un colega de Barcelona: «Se'ns comunica que están ja molt adelantats los ensaigs de la obra «Joaquina», que 'l popular picador de toros Memento ha escrit pera la companyia que en lo teatre de Novetats dirigeix ab gran acert lo distingit actor D. Miquel Cepillo.»

Alguns los estranyará la precedent noticia, mes nosaltres los hi dirém que res té d' estrany que 'ls toreros se dediquin á la literatura dramática quan avuy tenim auto's que portan á la escena las depravadas costums toreras. Y si nó, que ho diguin al Romea.

Aquesta nit en la societat «La Palma» tindrà lloch un gran concert de bandurria y guitarra per los notables concertistas Srs. Julia Oscar y sos germans los joves Cassimir y Llorens, aquest últim de 9 anys de edat; executant lo següent programa:

- Primer.—«Córdoba» (pas doble), Dieguez.
- Segon.—«Dolores (wals), Waldteufel.
- Tercer.—«Poeta y Aldeano» (sinfonia), Suppé.
- Quart.—«Norma» (duo), Bellini.
- Quint.—«Sobre las olas» (wals), Rossini.
- Sisé.—«Anillo de hierro» (preludi del acter tercer), Marqués.
- Seté.—«Traviata» (aria y final del acte primer), Verdi.
- Vuité.—Jota de «La Dolores», Bretón.

Ans d' ahir nit á las nou, en lo Centro Excursionista de Catalunya se celebrá la sessió preparatoria de la excursió á Sant Feliu de Codinas, Sant Sadurn de

Gallifa, Castellar y Sabadell, que tindrà lloch avuy diumenge dia 16.

En dita sessió don Jaume Massó y Torrents llegí alguns fragments del «Inventari dels bens mobles del rey don Martí d' Aragó».

Suposém que 'l senyor Massó sigui aplaudit en la lectura del seu important treball.

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d' aquesta ciutat, puja á la cantitat de pessetas 986.71.

SECCIO OFICIAL

EDICTE

publicant las llistas y convocant á la rectificacio

Don Joseph Maria Borrás Sardá, Alcalde President del Ajuntament d' aquest terme municipal.

Faig sapiguer: Que en cumplimiento de lo disposat en lo capítol IV de la vigent lley de Reemplazos, l' Ajuntament de ma presidencia, s' ha ocupat en realisar l' allistament dels mossos corresponents al cridament del any actual, quals copias, segons lo previngut en l' art. 46 de la citada lley, quedan avuy exposadas al públich, en los llochs de costum, per lo terme de deu dias. Y havent de procedirse á sa rectificació, l' últim diumenge del corrent mes, conforme al art. 47, se convoca als interessats, sos pares, tutors, amos y encarregats, pera que concorran á las Casas Consistoriales en dit dia que será lo 30 y hora de las doze del matí en que se celebrará sessió pública para escoltar y fallar las reclamacions que produheixin; apercebntes de que sa indiferencia ó apatia, podrá irrogarlos lo perjudici á que hi hagi lloch.

Y per últim, cumplimentant l' art. primer dels adicionales del Reglament de 23 Desembre de 1896, s' insertan á continuació los articles de la memorada lley, relatius al assumpto que s' dona á conixer.

«Art. 46. Verificat l' allistament, se ficarán lo dia 15 de Janer copias auterisadas per l' Alcalde y per lo Secretari del Ajuntament en los sitis públichs acostumats, cyudant ab l' esmero possible, de que permaneixin ficadas per l' espay de deu dias. En ditas copias s' expressarán los punts de residencia dels minyons allistats.

«Art. 47. L' últim diumenge del mes de Janer, previ anunci al públich pera la concurrencia dels interessats, se farà la rectificació del allistament, lo cual se llegirá en ven clara é inteligible, y se escoltarán las reclamacions que fassin lo Sindicat y 'ls interessats, ó per ells sos pares, tutors, parents en grau conegut, amos ó apoderats, així en quant á la exclusió com á la inclusió d' altres minyons y á la edat que s' hagi anotat á cada un.

Además del anunci general se citarà personalment á tots los minyons compresos en l' allistament. La citació se farà per papeletas duplicadas, de las quals s' entregará una al minyo, y á falta d' aquest, ó si no pogués ser hagut, á son pare, mare, tutor, parent mes aprop, amo ó altre persona de qui depengui, y l' altra s' unirà al expedient després que l' hagi firmat lo minyo ó calsevol de las personas mencionadas á quins, en defecte del mateix, s' hagués fet saber la citació.

En cas de que cap d' aquets sapigués firmar, ho farà un vehí de la casa ó d' alguna de las inmediatas, á son nom.

Reus 15 de Janer de 1893.—L' Alcalde, Joseph M. Borrás.

Registre civil

del dia 14 de Janer de 1898

Naixements

Sebastiana Ollé Ferrán, de Ramón y María.—Anna Balañá Salvadó, de Isidro y Antonia.—Isabel Constantí Colom, de Jaume y Francisca.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Joseph Ferré Salsench, 62 anys, Hospital Civil.—Llorens Cañellas Giralt, 33 anys, Estrella 2.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Marcelo.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Avuy á las 8 del matí tindrà lloch la comunió general de las Fillas de María Inmaculada y desseguida la Visita de la Verge.

Sant de demá.—Sant Antoni.

SECCIO COMERCIAL

BOLS DE REUS

Cotisations realizadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior.	74 25	Fransas.	16 75
Exterior.	80 25	Cubas velles.	92 75
Colonial.	77 25	Cubas noves.	77 25
Noris.	21 25	Aduanas.	97 25
Obligacions Alm. sen.	77 25	Oblig. 3 pto Fransas.	87 25
		Filipinas.	95 50

Exterior.	PARIS	60 25	Noris.	21 25
Paris.	GIROS	38 25	Londres.	83 00

ANUNCI PARTICULARS

ALS HERNIATS

(Trencats)

Constituheix una gran equivocació la que sofreixen la majoria dels herniats (TRENCAES) al creure que qualsevol braguer comprat al etzar lo suficient para retener y fins curar las hernias, essent aquest error causa de molts complicacions funestas.

Per qui correspongui, no s' deuria permetre lo cinisme de certs mercaders d' ofici que ab major descaho s' titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap títol que justifiqui sa competencia y no obstant tenen lo «desahogo» d' anunciar en los periodichs la curació radical de dita malaltia, quin mecanisme desconeixen en absolut.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vos res, fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consultu ab vostre metje, ab seguretad vos dirá que para la curació de vostre's petites, lo remey mes prompte, segur net, fácil, cómodo y económic, es o bragueret de cauchouc ab ressort, testimoniando aixís lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátics para evitar lo carregament d' espallias

Faixas hipogástricas para corregir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá espeialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja»

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

EN TARRAGONA: Visita tots los dimars de 10 á 4 de la tarde, carrer Conde de Rius (avans Hospital) número 5, primer, 1.º

Vinyas Americanas

DE

Marcial Ombras (Propietari)

Avinguda del ferro carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, per milions.—Preus reduhits y autenticitat garantizada.—Cinch milions d' estacas, y un milió de barbats.

Diversions públicas

TEATRO FORTUNY

Gran Companyia cómic-dramática

DEL REPUTAT PRIMER ACTOR Y DIRECTOR

DON MIQUEL PIGRAU

Funcions pera avuy.—Tarde: Lo drama en 4 actes «Mancha que limpia» y 'l juguete cómic «Lo Nirot de Mollas».—A dos cuarts de 4.

Nit: 3.º d' abono.—La preciosa obra dramática en 4 actes, «El bajo y el principal» y la graciosa comedia en un acte «Chifladuras».

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al paradís 2. A tres cuarts de nou.

TELEGRAMAS

Madrid 15.

Encarque despaigs de la Habana donavan per acabats los successos d' aquella capital, los disturbis no han acabat encara. Altre vegada se formaren grupos en los llochs cèatrichs, donant crits subversius.

Desde 'ls balcons del «Centro Astoriano» alguns socis arengaren á la multitut ab lo propòsit d' iniciarla contra las autoritats. Lo general Aroles pujá al Circol, increpant els alborotadors. Las autoritats s' han proposat carregarse de rahó, portant la prudencia al últim extrem Grupos numerosos se dirigiren á la Redacció de «El León Español». La intranquilidat aumenta. Los ànims están molt excitats y 'ls revoltosos volen perturbar l' ordre ab l' objecte de desacreditar lo régimen autonómich. Prefereix-n que s' perdi Cuba á que manin los autonomistas. Segueix la instrucció de la sumaria militar comensada.

«La Discusión» y «El Reconcentrado» han deixat de publicarse, per voluntat de las Empresas, mentres duri la excitació actual.

Imp. de C. Ferrando.—Plessa de la Constitució,

SERVEY DE TRENS

'SORTIDAS'

De Reus á Barcelona

5⁰⁴ m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8⁵⁶ m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (Per Vilafranca).

12⁴⁴ t. mercaderias, segunda y tercera.

1⁵⁷ t. correo (per Vilafranca).

De Barcelona á Reus

5²⁵ m. (per Vilafranca).

9⁴⁶ m. (per Vilafranca).

15⁴⁸ t. per id.

7³⁹ t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora

9³³ m.—1⁰⁴ t.—3⁴⁰ t.—7¹⁹ y 9⁵⁷ nit.

De Mora á Reus

4²⁴ m.—8⁰⁰ m.—12⁰⁰ t.—6⁰⁴ t.—7³⁶ n.

De Reus á Tarragona

8³⁰ m.—9⁴⁷ m.—2 t.—7⁰⁴ t.

De Tarragona á Reus

7³⁰ m.—12²⁵ t.—4³⁰ t.—8²⁰ n.

De Reus á Lleyda

18⁴⁰ m.—5²³ t.

De Lleyda á Reus

5⁵⁰ m.—3⁵⁰ t.

De Reus á Vimbodí

1²⁸ t. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Vimbodí á Reus

9⁵³ m. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Tarragona á Valencia

9³⁰ m. y 11³⁰ n.

De Valencia á Tarragona

11⁰⁰ m. y 6³⁰ t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d'arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8³⁰ m.

De Barcelona (per Tarragona) 9³⁰ m.
De id. directe 10³⁰ t.
De id. id. 1³⁰ t.
De id. ab la correspondencia extranjera (per Pícamoixons y descendit de Lleyda) 7³⁰ t.
De Madrid y Zaragoza 2³⁰ n.
De Lleyda y Huesca 7³⁰ n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y 15 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d'aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de reforç á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Perá Barcelona á las 5⁰⁰ m.
Perá id. á las 2⁰⁰ t.
Perá Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m
Perá id. id. (per idem) á las 2⁰⁰ t.
Perá Tarragona, directe á las 7⁰⁰ n.
Perá Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8⁰⁰ m.
Perá Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1⁰⁰ t.
Los pobles servits per peatons á las 9⁰⁰ m.

NOTA. A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bússon després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

Biblioteca Regionalista

Llibreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

- «Lo Catalanisme», per Valentí Almirall, 10 rals.
- «Quadros», per Emili Vilanova, 2
- «La Dida», per Joseph Felit y Codina, 2
- «Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2
- «Costums típicas», per id., 2
- «Alcover», monografia, per id., 4
- «Poesias», per Manel Marinello, 2
- «Oda á Barcelona», per Jascintó Verdagner, 4
- «Lo Pl. de las tres brancas», per id., 2
- «L' Aglonya», per Ramon Masferrer, 4
- «Croniques Pirenencas», per J. Massó Torrents, 12
- «La Fada», per id., 4
- «Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó, 2
- «Anant pel món», per Santiago Russinyol, 16
- «Les Croniques catalanes», per Gabriel Turell, 12
- «Obres catalanes», per Joseph Ixart, 20
- «Poesias», de Joan Maragall, 8
- «Alades», per Emili Guanyabens, 8
- «Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias, 8
- «Montlba», per Bosch de la Trinxeria, 12
- «Quan jo era noy», per A. de Riquer, 20

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d'arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8³⁰ m.

SECCIÓ CASTELLANA

- «España tal cual es», per Valentí Almirall, 4 rals.
- «Patria y Región», per Salvador Golpe, 12
- «Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer, 2

SECCIÓ GALLEGA

- «Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.
- Además están á la venda diferentes obras de celebrats iterats catalans, castellans y extranjeris.

CURSOS DE IDIOMA FRANCÉS

dirigits per lo professor francès

Mr. Ch. Gougéard

Graduat en la Academia de Paris, individuo matriculat del Consulat general de Fransa, á Barcelona, condecorat á Fransa y á l'extranjer.

Perá ls que s' dedican al COMERS

Se fa un curs de Llengua francesa y de pronunciació correcta y s' apren lo Francés en sis mesos, per medi de son método simplifícat, instructiu, sumament interessant y al alcans de totas las inteligencias.

Perá ls que cursin lo BATXILLERAT

Se donan lissons particulars preparatorias als exámens del Institut de Reus, contestant en castellá las preguntas del primer curs y las del segon curs en un francés correcte, seguint párrafo per párrafo 1.º ordre de sos respectius programas; ab dos cursos tractats en un estil concís y apoyats d' exemples escullits. (Aquest curs de segon any s' anomena de «Práctica forçada» per ser parlat y escrit exclusivament en francés.

Perá ls mateixos futurs batxillers que cursan la assignatura del Francés en l' Institut ó en cualsevol Colegio, á títul de EXTERNOS

Se fan las correccions de sas llibretas d' apunts, ab explicacions complementarias, fins lo punt de que s' quedin completament enterats dels objectes tractats perque una gramática sens explicacions es un cos sense ánima.

Horas convencionales.—Preus limitats

Direcció: Arrabal Sant Pere, 15, segon.—Reus.

NOTA.—Als senyors gustosos de seguir un d' aquets tres cursos, s' aconsella comprar avans, per UN RAL en la impremta de Carreras y Vila, arrabal baix Jesús 4, lo primer cuadern del curs simplifícat e Gramática francesa perá us dels espanyols per Mr. Ch. Gougéard y aixó per enterarse de son preuji y formarse una idea de la claretat y concisio del l'libre de sa obra.

Advertencia important: Dits cursos no exigeixen compras de llibres; perá seguir lo primer bastará comprar cada mes un cuadern de m' método simplifícat, en casa dels citats impresors; per los cursos preparatorios als exámens del Institut de primer y segon any, basta la adquisició de sos programas corresponents, que valen sols CUATRE RALS, en casa de son autor Sr. D. Lluís de Olivarríeta-Lacalle, arrabal de Sant Pere, 15, tercer.

Caramelos Pectorals del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc., netejan de mucositats l'aparat respiratori, tan sols presentne un al anarsen á dormir y altre á la matírada, composició inofensiva no conté medicament perillós.

DIPOSIT en Reus Farmacia de Serra Arrabal Santa Anna, 80.

Preu de la caps 6 rals.

PURIFIQUE VA EL AIRE PAPEL DE ARMENIA quemando

El mejor de los DESINFECTANTES

En interés de los enfermos y personas que les cuidan, los médicos recomiendan purificar el aire quemando PAPEL DE ARMENIA. Venta: Farmacias, Droguerías y Perfumerías. PER MAYOR: GERMAN Y C. — BARCELONA